

Szembesítés

2015 december 23. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

Már egy napja ismerem Róza nénit, Miklós bácsit és Miklós édesanyját, bár egyiküket sem láttam, csak a

fényképeket, amelyeket most válogattam ki egy Mészölyről szóló fotóalbum számára. Eközben kerültek a kezembe a Vízaknán és Nagyszébenben készült fotóim is. Ide a Pontos történetek útközben című regény helyszínének lefényképezése okán jöttünk, s az ismerősök, régi öregek felkeresése végett. Nagyszébenben, a vasútállomás előtti üres téren egy kis kápolna mellett megálltunk.

Minden úgy volt, olyan volt – még a rácsodálkozásom is –, ahogy Mészöly az Öregek, holtak című novellájában leírta. A bejárat mellett egy asszony árulja a gyertyákat, a kis blokkpapírra gépelt tájékoztatókat; s éppen lábasból ebédel. Kicsi kápolna, nem nagyobb egy méteremnél, csupán szokatlanul magas, s ez végképp nem látszik az utcáról, az erős súlylyedés miatt. A mennyezet kék, rajta csillagok. Két sor pad, csipkék, terítők, még egy Szent Antal-szobor is.

Ez megzavar. A falak mentén szétfolyt sztearin, ott égetik a gyertyákat, s ez inkább román templomokban szokás. De úgy látszik, mégis katolikus. Igazából azonban más téveszt meg: belépéskor nem szemben találok az oltárt. Csak később, mikor megfordulok, akkor veszem észre az oltár helyén az óriási keresztet, rajta a szürke kőből kifaragott Krisztust, majdnem háromszoros életnagyságban. Még nemigen jártam így oltárral; érzem, hogy megijedek. Odamegyek alá, és félek. A két hatalmas karon, kiszégyezett kézen hajókötélként dagadnak az erek és inak, s ez még a bonctani pontosságánál is valóságosabb. A has viszont gyöngéd és lágy, a köldök mélyre kivésott gödör. A kézről, ujjakból, mellkasból, lábból különböző nagyságú csöppök buggyannak ki: a vér. De hiába van kőből, mégis érezni, hogy ez kevésbé kőszerszerű, mint a test. Ezek a dudorok éppen csak megalvadtak, noha ugyanakkor lefelé is csurognak, mértánias rendben, fűtszerűen kiszégyesedve, majd megint elkeskenyedve. Elször nem is vérnek nézem, hanem valami archaikus piszoknak, ami évszázadok alatt rakódott a szoborra. Pedig vér, s bizonyára pontosan olyan, mint amikor kivésték. Maga a kereszt egyébként akkora, hogy nem fér el a kápolna szélességében, a kitárt kar két fülkeszerű mélyedésbe nyúlik bele. Közben az asszony befejezi az ebédet, a lábasra visszateszi a fődét, amelyen gyertya ég. Odamegyek hozzá, és kérek egy tájékoztatót. A bejáratnál sötét van, inkább újra visszahúzódunk a szobor felé. A fény úgy szűrődik be az oldalablakon, hogy jobban látok, ha guggolok

vagy térdelek. A román nyelv? gépelt szövegb?l kiderül, hogy a keresztet II. Endre készítette az egyik gy?zelmes hadjárat után. Itt állította föl. A szenved? Krisztust rendelte meg a szobor alkotójától.

Dominikánus szerzetesrend is székel ezen a helyen, de az épületet a török id?kben lerombolták, a kereszt a föld és törmelék alá került, kés?bb iszap borította el, majd újra megtalálták, és újabb kápolnát építettek köréje. Csodálkozunk. Azt írják, hogy egyszer fa is n?tt fölötte. Akkor itt csupa gyökér volt? Megnézzük újra a szöveget. Nem, nem fölötte. Mellette. Biztosan akkor vágták ki, amikor a kápolnát kellett építeni. Egy ilyen szobrot nem lehet akárhogy szétverni. Nem... És meg is maradt szépen.

Móser Zoltán - mno.hu

[Tweet](#)

 Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

Ajánló